

На основу члана 57. став 1. тачка 1) Закона о основама система образовања и васпитања ("Сл. гласник РС", бр. 72/2009, 52/201. и 55/2013 - даље: Закон) и члана 26. Статута Основне школе "Свети Сава" Сремска Митровица (у даљем тексту: Школа), Школски одбор на седници одржаној дана 11. 12. 2015. године, донео је:

ПРАВИЛНИК

О ВАСПИТНО-ДИСЦИПЛИНСКОЈ И МАТЕРИЈАЛНОЈ ОДГОВОРНОСТИ УЧЕНИКА

У ОСНОВНОЈ ШКОЛИ "СВЕТИ САВА"

СРЕМСКА МИТРОВИЦА

Члан 1

Овим правилником уређују се обавезе и одговорност ученика, васпитно-дисциплински поступак, васпитне и васпитно-дисциплинске мере, надлежност за изрицање мера, правна заштита ученика и материјална одговорност ученика.

Обавезе ученика

Члан 2

У остваривању права и обавеза ученик не сме да угрожава друге у остваривању њихових права.

Обавезе ученика су да:

- 1) редовно похађа наставу и извршава школске обавезе;
- 2) поштује школска правила, одлуке директора, наставника и органа школе;
- 3) ради на усвајању знања, вештина и вредносних ставова прописаних школским програмом, прати сопствени напредак и извештава о томе наставнике и родитеље, односно старатеље;
- 4) у поступку оцењивања покаже своје стварно знање без коришћења разних облика преписивања и других недозвољених облика помоћи;
- 5) не омета извођење наставе и не напушта час без претходног одобрења наставника;
- 6) поштује личност других ученика, наставника и осталих запослених у школи;
- 7) чува имовину школе и чистоћу и естетски изглед школских просторија;
- 8) стара се о очувању животне средине и понаша у складу са правилима еколошке етике.

Ученик, родитељ, односно старатељ ученика дужан је да у року од осам дана правда изостанак ученика и доставља потпуне и тачне контакт информације.

Сви ученици имају обавезу да поштују правила понашања која школа прописује.

Васпитни рад са ученицима

Члан 3

Са учеником који врши повреду правила понашања или се не придржава одлука директора или органа школе, неоправдано изостане са наставе пет часова, односно који својим понашањем угрожава друге у остваривању њихових права, школа је дужна да, уз учешће родитеља, односно старатеља ученика, појача васпитни рад активностима: у оквиру одељенске заједнице, стручним радом одељенског старешине, педагога, психолога, посебних тимова, а када је то неопходно да сарађује са одговарајућим установама социјалне, односно здравствене заштите на промени понашања ученика.

О појачаном васпитном раду из става 1 овог члана, одељенски старешина, педагог, психолог и посебни тимови обавезно воде писмену евиденцију (дневик образовно-васпитног рада, службене забелешке, изјаве ученика, родитеља/старатеља, психолога, педагога, тима)

Лакше повреде обавеза ученика и васпитне мере

Члан 4

Ученик одговара за лакше повреде обавеза утврђене статутом школе.

Лакше повреде обавезе ученика су:

- 1) неоправдано изостаје из школе до 35 часова;
- 2) ометање рада у одељењу;
- 3) недолично понашање према другим ученицима, наставницима, стручним сарадницима и другим запосленим у школи, школском дворишту и другим наставним и ваннаставним активностима;
- 4) изазивање нереда у просторијама школе и школском дворишту;
- 5) непоштовање одлука надлежних органа школе;
- 6) необавештавање родитеља о резултатима учења и владања и непреношење поруке одељенског старешине, других наставника и стручних сарадника (не показује ђачку књижицу и др. родитељу или старатељу);
- 7) оштећење школске зграде, просторија, инвентара, инсталација и прибора запослених у школи;
- 8) оштећење или уништавање личних ствари и прибора других ученика, наставника и других запослених у школи;
- 9) неоправдано кашњење на редовну наставу и друге облике образовно-васпитног рада;
- 10) нарушавање естетског изгледа школе и школског дворишта (бацање отпадака, уништавање садница, зелених површина, писање по зидовима и слично);
- 11) раније напуштање часа и других активности у школи;
- 12) злоупотребљавање лекарског уверења тј. оправдање;
- 13) небрига о личној хигијени и уредности, хигијени школских и других просторија у којима се врши образовно-васпитна делатност;
- 14) ометање рада у свом или другом одељењу, за време трајања наставе, испита као и другим облицима образовно-васпитног рада у оквиру спортских, културних и других активности;
- 15) долажење у школу и на друга места на којима школа организује и спроводи образовно-васпитни процес неприкладно одевен за наменске активности;
- 16) невођење рачуна о својим одевним предметима, прибору и опреми;
- 17) уношење и коришћење мобилног телефона, вокмена и других средства комуникације којима се ремети рад на часу;
- 18) задржавање у ходницима школе за време часа;
- 19) улажење у зборницу и друге службене просторије без позива и одобрења;
- 20) неизвршавање дужности дежурног ученика које обухватају: припрему средстава и услова за наставу, обавештавање наставника о одсуству ученика, чување предмета, књига и прибора ученика, старање о хигијени учioniце, пријављивање оштећења школске, личне имовине и пријављивање уочених недостатака пре почетка наставе одељењском старешини или дежурном наставнику, допуштање уласка лицу без идентификације или без сагласности органа школе, самовољно напуштање дежурства;
- 21) одбијање примене мере заштите и безбедности ученика у школи, на екскурзији, настави у природи или ваннаставним активностима ван школе;
- 22) непридржавање правила понашања ученика у школи, на екскурзији, настави у природи или ваннаставним активностима ван школе;
- 23) недолажење на часове додатне и допунске наставе;
- 24) одбијање учешћа на школским манифестацијама и другим облицима образовно-васпитног рада у школи и ван ње;

25) препривка или дописивање података у документа која не потпадају под јавне исправе (контролни задаци, писмени задаци и др.);

26) извршавање повреда других обавеза које се не сматрају тежом повредом обавеза ученика.

Члан 5

За лакшу повреду обавезе ученика могу се изрећи васпитне мере:

1) опомена (писмена)

2) укор одељењског старешине;

3) укор одељењског већа.

Писмена опомена одељењског старешине може се изрећи за:

- лакше повреде обавеза,

- неоправдано изостајање са часова наставе и других облика образовно-васпитног рада од 6 до 10 часова;

Укор одељењског старешине може се изрећи за:

- лакшу повреду обавеза, односно поновљену повреду за коју је изречена писмена опомена одељењског старешине,

- неоправдано изостајање са часова наставе и других облика образовно-васпитног рада од 11 до 15 часова.

Укор одељењског старешине – писмена опомена изриче се пред одељењском заједницом и уписује у ђачку књижицу.

Укор одељењског већа може се изрећи за:

- лакшу повреду обавеза,

- лакшу повреду обавеза у случају кад је већ изречена писмена опомена или укор одељењског старешине, а те мере нису имале васпитног утицаја на поправљање понашања ученика,

- неоправдано изостајање са часова наставе и других облика образовно-васпитног рада од 16 до 25 часова.

Васпитне мере изричу се ученику без вођења васпитно-дисциплинског поступка, у школској години у којој је учињена повреда обавезе.

Опомену и укор одељењског старешине изриче одељењски старешина, а укор одељењског већа изриче одељењско веће у складу са Правилником о оцењивању ученика у основном образовању и васпитању.

Са учеником који учини лакшу повреду обавеза школа је дужна да појача васпитни рад активностима у оквиру одељењске заједнице, стручним радом одељењског старешине, педагога, психолога, посебних тимова, да сарађује са установама социјалне и здравствене заштите, у циљу промене понашања ученика.

Васпитне мере из става 1. овог члана могу се изрећи ученику ако је школа претходно предузела неопходне активности из члана 3. овог правилника.

Ако школа није претходно предузела неопходне активности из члана 3. овог правилника, предузеће их пре изрицања мере.

Васпитне мере изричу се поступно.

Оцена из владања смањује се због изречене васпитно-дисциплинске мере, а може да се смањи због понашања за које је изречена васпитна мера.

Теже повреде обавеза ученика и васпитно-дисциплинске мере

Члан 6

Теже повреде обавеза ученика прописане су Законом. За тежу повреду обавезе ученик одговара ако је у време извршења обавеза била прописана Законом.

Теже повреде обавеза ученика су:

- 1) уништење, оштећење, скривање, изношење, преправка или дописивање података у евиденцији коју води школа или друга организација, односно орган;
- 2) преправка или дописивање података у јавној исправи коју издаје школа или орган, односно исправи коју изда друга организација;
- 3) уништење или крађа имовине школе, привредног друштва, предузетника, ученика или запосленог;
- 4) подстрекавање, помагање, давање ученику и употреба алкохола, дувана, наркотичких средстава или психоактивне супстанце;
- 5) уношење у школу или другу организацију оружја или другог предмета који може да угрози или повреди друго лице;
- 6) свесно непридржавање правила или мера безбедности ученика;
- 7) употреба мобилног телефона, електронског уређаја и другог средства у сврхе којима се угрожавају права других или у сврхе преваре у поступку оцењивања;
- 8) неоправдано изостајање са наставе и других облика образовно-васпитног рада више од 25 часова у току школске године, од чега више од 15 часова након писменог обавештавања родитеља, односно старатеља од стране школе;
- 9) учестало чињење лакших обавеза у току школске године, под условом да су предузете неопходне мере из члана 3. став 1. ради корекције понашања ученика.

За повреде из става 2. тачка 8) и 9) овог члана обавезна је поступност у изрицању мера.

Члан 7

За тежу повреду обавезе ученику се изриче васпитно-дисциплинска мера:

- 1) укор директора;
- 2) укор наставничког већа.

Васпитно-дисциплинска мера изриче се ученику у школској години у којој је учинио тежу повреду обавезе, по спроведеном васпитно-дисциплинском поступку у коме је утврђена одговорност ученика.

Ученику се за повреду обавезе може изрећи само једна васпитно-дисциплинска мера.

Васпитно- дисциплинске мере изричу се поступно.

Члан 8

У школи су забрањене дискриминаторне активности, односно активности којима се угрожавању, омаловажавају, дискриминишу или издвајају лица по основу: расне, националне, етничке, језичке, верске или полне припадности, физичких и психичких својстава, сметњи у развоју и инвалидитета, здравственог стања, узраста, социјалног и културног порекла, имовног стања односно политичког опредељења и подстицање или неспречавање таквих активности и по другим основама утврђеним законом који прописује забрану дискриминације.

Дискриминацију лица или групе представља свако непосредно или посредно, на отворен или прикривен начин, искључивање или ограничавање права и слобода, неједнако поступање или пропуштање чињења, односно неоправдано прављење разлика повлађивањем или давањем првенства.

Члан 9

У школи је забрањен сваки облик насиља и злостављања од стране ученика над наставником, стручним сарадником и другим запосленим.

Забрањено је физичко, психичко и социјално насиље, злостављање и занемаривање ученика, физичко кажњавање и вређање личности, сексуална злоупотреба ученика или запослених.

Физичко насиље представља физичко кажњавање ученика од стране запослених и других одраслих особа, свако понашање које може да доведе до стварног или потенцијалног телесног повређивања ученика или запосленог, као и свако насилно понашање ученика према другим ученицима и запосленим.

Психичко насиље је понашање које доводи до тренутног или трајног угрожавања психичког и емоционалног здравља и достојанства ученика или запосленог.

Социјално насиље представља искључивање ученика из групе вршњака и различитих облика социјалних активности школе.

Школа је дужна да поднесе пријаву надлежном органу ако код ученика примети знаке насиља, злостављања или занемаривања.

Није дозвољено страначко организовање и деловање у школи и коришћење школског простора у те сврхе.

Члан 10

Ученик одговара за повреду забране, ако је забрана у време када је повреда учињена била прописана Законом.

За учињену повреду забране из чл. 44. и 45. Закона ученику се, по спроведеном васпитно-дисциплинском поступку и утврђивању његове одговорности, изриче једна од васпитно-дисциплинских мера:

(1) укор директора или укор наставничког већа,

(2) премештај ученика од петог до осмог разреда у другу основну школу на основу одлуке Наставничког већа, уз сагласност родитеља, односно старатеља и школе у коју прелази.

Васпитно-дисциплински поступак

Члан 11

Васпитно-дисциплински поступак покреће директор закључком на иницијативу одељењског старешине, најкасније у року од 30 дана за учињене теже повреде обавеза ученика или учињене повреде забране из чл. 44. и 45. закона и окончава се решењем. Пре доношења решења морају се утврдити све чињенице које су од значаја за доношење решења.

Закључак садржи податке о ученику, опис теже повреде обавезе ученика, односно повреде забране, време, место и начин извршења повреде и доказе. Доставља се ученику, односно његовом родитељу или старатељу, одељенском старешини, стручним сарадницима, односно стручном тиму.

Поступак води директор школе уз обавезно присуство одељенског старешине или другог наставника у његовој одсућности, стручних сарадника (педагога или психолога), члана тима за заштиту ученика од насиља, злостављања и занемаривања (када је учињена повреда забране из члана 44. и 45. Закона).

За тежу повреду обавезе ученика и за повреду забране васпитно-дисциплински поступак се може водити до краја школске године у којој је тежа повреда, односно повреда забране учињена.

Васпитно-дисциплински поступак се спроводи у складу са Законом и овим Правилником.

Члан 12

За теже повреде обавеза ученика и за повреде забране из чл. 44. и 45. закона школа мора водити васпитно-дисциплински поступак о ком мора бити обавештен родитељ, односно старатељ ученика.

Школа писменим путем обавештава родитеља, односно старатеља ученика о дану саслушања ученика, најкасније осам дана пре дана одређеног за саслушање.

Малолетни ученик саслушава се у присуству родитеља, односно старатеља.

У васпитно-дисциплинском поступку ученик, уз присуство родитеља, односно старатеља, као и сви остали учесници и сведоци морају бити саслушани и могу дати писмену изјаву.

Након прикупљених свих релевантних доказа (прикупљених писмених изјава ученика и запослених, тачне евиденције неоправданих изостанака и сл.), ученик који је учинио тежу повреду обавезе или повреду забране из чл. 44 и 45 даје усмену изјаву обавезно у присуству родитеља, читају се изјаве сведока, и он о тим изјавама треба да се изјасни, а ако је то неопходно и да се суочи са сведоцима.

Записник потписују сви који присуствују васпитно-дисциплинском поступку.

Приликом доношења одлуке о изрицању васпитно-дисциплинске мере, орган који одлучује о мери имаће у виду: тежину учињене повреде и њене последице, степен одговорности ученика, околности под којима је повреда учињена, раније понашање ученика, понашање после учињене повреде, узраст ученика и друге олакшавајуће и отежавајуће околности.

Одлука наставничког већа о васпитно-дисциплинској мери доноси се већином гласова присутног броја чланова тог већа.

Члан 13

Васпитно-дисциплинска мера за тежу повреду обавезе, односно за повреду забране може се изрећи уколико је школа претходно појачала васпитни рад са учеником активностима у оквиру одељенске заједнице, стручним радом одељенског старешине, педагога, психолога, посебних тимова, и када је неопходно сарадњом са установама социјалне и здравствене заштите у циљу промене понашања ученика.

Уколико школа није предузела ове активности, учиниће то пре изрицања васпитно-дисциплинске мере. Када предузете претходне активности доведу до позитивне промене у понашању ученика поступак се обуставља, изузев када је ученик учинио повреду забране којом је озбиљно угрожен интегритет другог лица.

Смањење оцене из владања

Члан 14

Оцена из владања смањује се због изречене васпитно-дисциплинске мере, а може да се смањи због понашања за које је изречена васпитна мера.

За учињену лакшу повреду обавезе ученика, уз изрицање васпитне мере, ученику се може смањити оцена из владања, о чему одлучује надлежни орган, имајући у виду тежину повреде обавезе, последице повреде, околности под којима је повреда учињена, степен одговорности ученика, раније понашање и понашање ученика после учињене повреде, узраст ученика и друге релевантне околности у складу са чланом 16. и 17. Правилника о оцењивању ученика у основном образовању и васпитању.

За изречену васпитно-дисциплинску меру укора директора, укора наставничког већа, премештаја ученика од петог до осмог разреда у другу основну школу, у сваком конкретном случају, а на основу процене степена одговорности ученика и других параметара наведених у ставу 2. овог члана, надлежни орган утврђује – смањује оцену из владања у складу са чланом 16. Правилника о оцењивању ученика у основном образовању и васпитању.

Владање ученика у току полугодишта оцењује се само описно, тако да и смањена оцена из владања због изречене васпитне, односно васпитно-дисциплинске мере мора да буде описна, односно да у себи садржи опис учениковог владања у складу са чланом 16. и 17. Правилника о оцењивању ученика у основном образовању и васпитању.

На основу одлуке наставничког већа о изрицању васпитно-дисциплинске мере премештаја ученика у другу основну школу уз сагласност родитеља, односно старатеља и школе у коју се врши премештај ученика, директор школе доноси решење о премештају ученика.

Члан 15

Ученику који је неоправдано изостао са наставе и других облика образовно-васпитног рада до 25 часова у току школске године, поред изрицања васпитне мере може се смањити оцена из владања, коју ће утврдити орган који је изрекао васпитну меру, ценећи релевантне околности у сваком конкретном случају, а у складу са чланом 16. и 17. Правилника о оцењивању ученика у основном образовању и васпитању.

Ученику који је неоправдано изостао са наставе и других облика образовно-васпитног рада од 26 до 35 часова у току школске године, изрећи ће се васпитно-дисциплинска мера укора директора и смањити оцена из владања. Оцену из владања утврђује орган који је изрекао васпитно-дисциплинску меру, ценећи релевантне околности у сваком конкретном случају у складу са чланом 16. и 17. Правилника о оцењивању ученика у основном образовању и васпитању.

Ученику који је неоправдано изостао са наставе и других облика образовно-васпитног рада 36 и више часова и учестало чини лакше повреде обавеза изрећи ће се васпитно-дисциплинска мера укора наставничког већа и смањити оцена из владања. Оцену из владања утврђује орган који је изрекао васпитно-дисциплинску меру, ценећи релевантне околности у сваком конкретном случају у складу са чланом 16. и 17. Правилника о оцењивању ученика у основном образовању и васпитању.

Оцена из владања ученику се смањује и за друге теже повреде обавеза и за повреде забране прописане Законом. При доношењу одлуке о оцени из владања цениће се сви параметри наведени у члану 12. став 7. овог правилника.

Владање ученика од првог до петог разреда оцењује се описно у току и на крају полугодишта.

Владање ученика шестог, седмог и осмог разреда оцењује се описно у току полугодишта, а бројчано на крају првог и другог полугодишта и утиче на општи успех.

Закључну оцену из владања утврђује одељенско веће на предлог одељенског старешине на крају првог и другог полугодишта на основу сагледавања личности и понашања ученика у целини, процењивањем његовог укупног понашања и извршавања обавеза прописаних законом и изречених васпитних или васпитно-дисциплинских мера и њихових ефеката. Оцена из владања поправља се када дође до позитивне промене у понашању ученика.

Закључну оцену из владања утврђује одељенско веће на предлог одељенског старешине на крају првог и другог полугодишта на основу понашања ученика у целини, имајући при том у виду и ангажовање ученика у активностима изван наставе, у складу са школским програмом (слободне активности, ученичка задруга, заштита животне средине, заштита од насиља, злостављања и занемаривања, и програми превенције других облика ризичног понашања, културна активност школе), процењивањем његовог понашања и извршавања обавеза прописаних законом и изречених васпитних или васпитно-дисциплинских мера и њихових ефеката. Оцена из владања поправља се када дође до позитивне промене у понашању ученика.

Правна заштита ученика

Члан 16

Због изречене васпитно-дисциплинске мере ученик, његов родитељ, односно старатељ има право да поднесе жалбу Школском одбору у року од три дана од дана достављања решења о утврђеној одговорности и изреченој мери.

Школски одбор решава по жалби у року од 15 дана од дана њеног достављања. Жалба одлаже извршење решења.

Евиденција о изреченим васпитним и васпитно-дисциплинским мерама

Члан 17

О изреченим васпитним и васпитно-дисциплинским мерама евиденцију води одељенски старешина, уз поштовање начела прописаних законом којим се уређује заштита података о личности.

Материјална одговорност ученика

Члан 18

Ученик, његов родитељ или старатељ одговара за материјалну штету коју ученик нанесе школи намерно или крајњом непажњом, у складу са законом.

Поступак за утврђивање материјалне одговорности ученика покреће директор закључком, а води трочлана комисија коју формира директор чији су чланови одељенски старешина, стручни сарадници, шеф рачуноводства и која одређује постојање штете, висину, околности под којима је настала и ко је проузроковао.

Висина штете утврђује се на основу књиговодствене вредности оштећене или уништене ствари, а ако то није могуће комисија процењује штету уз помоћ стручњака.

За штету коју је проузроковало више ученика, одговорност је солидарна уколико није могуће утврдити степен одговорности сваког од ученика за насталу штету.

За штету одговара и ученик који је помагао или подстрекавао.

Директор, након спроведеног поступка, на основу предлога комисије, доноси решење о материјалној одговорности ученика, висини штете и року за накнаду штете.

Ако ученик, односно родитељ или старатељ, одбије да штету надокнади, наплата се може тражити путем суда.

Директор може донети одлуку о ослобођењу ученика, његовог родитеља, односно старатеља материјалне одговорности за штету, због тешке материјалне ситуације.

На решење директора о материјалној одговорности ученик, његов родитељ или старатељ може изјавити жалбу Школском одбору, у року од 15 дана од дана пријема решења.

Школски одбор доноси одлуку у року од 15 дана од дана пријема жалбе.

Завршне одредбе

Члан 18

Ступањем на снагу овог правилника престаје да важи Правилник о васпитно-дисциплинској и материјалној одговорности ученика Основне школе "Свети Сава", Сремска Митровица од 17.10.2011. године.

Члан 20

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања на огласној табли школе.

У Сремској Митровици

Број 527

Дана 11. 12. 2013

Објављено на огласној табли школе, дана 11. 12. 2013

Председник Школског одбора

Југослав Живановић

